

DOGOVOR OECD

Dogovor OECD določa pravila financiranja srednjeročnih in dolgoročnih posojil, ki se jih morajo držati vsi izvozniki iz držav OECD. Ker pa je ta dogovor postal nekakšen mednarodni finančni standard, ga upoštevajo tudi ponudniki iz drugih držav.

Dogovor OECD loči izvoz v sedem skupin, ki vključujejo:

- **prva skupina** - blago in storitve vseh vrst, pri čemer pa veljajo posebna pravila pri nakupu ladij, jedrskih elektrarn in letal (iz pravil so izvzeti vojaška oprema in kmetijski izdelki),
- **druga skupina** - kapitalske dobrine, kadar gre za posamezne predmete,
- **tretja skupina** - kapitalsko opremo za tovarne (dobavitelj ni zavezan poskrbeti za fizični prevzem),
- **četrta skupina** - gradbene pogodbe (dobavitelj ni zavezan poskrbeti za fizični prevzem),
- **peti skupina** - pogodbe, pri katerih mora dobavitelj poskrbeti za fizični prevzem ali pa ima obveznost, da po končani gradnji ali montaži s predhodnim testiranjem poskrbi, da je objekt usposobljen za proizvodnjo,
- **šesta skupina** – zajema projekti iz druge, tretje in četrte skupine, kadar je projekt razdeljen na več faz, ki se izvajajo ločeno,
- **sedma skupina** - vse vrste elektrarn, razen jedrskih.

Za vse skupine velja nekaj skupnih pravil:

- 15-odstotni predujem,
- čas odplačevanja posojila se ponavadi, ko gre za gradnjo objektov ali naprav, prične med črpanjem posojila ali najkasneje šest mesecev po koncu zadnjega črpanja,
- kadar gre za izvoz v države iz kategorije I (gre za lestvico Svetovne banke, ki v prvi razred vključuje države, katerih BDP na prebivalca presega 5.435 ameriških dolarjev), posojilo ne sme biti daljše od petih let, izjemoma je lahko 8,5 leta,
- pri elektrarnah je najdaljša mogoča doba kreditiranja 12 let,
- pri izvozu v države iz kategorije II (ta zajema vse druge države, ki niso v prvem razredu lestvice Svetovne banke) je lahko posojilo odobreno za največ deset let,
- prvi obrok mora biti nakazan najkasneje šest mesecev po začetku kreditiranja (glavnica se v obdobju kreditiranja odplačuje v enakih, rednih, najmanj šest mesečnih obrokih; obresti se praviloma ne pripisujejo glavnici, temveč se pričnejo odplačevati najkasneje šest mesecev od začetka kreditiranja),
- za najnižje obrestne mere so predpisane obrestne mere CIRR,
- najnižje premijske stopnje so odvisne od uvrstitve države v katerega izmed sedmih razredov (države so razvrščene glede na državno tveganje, ki je odvisno od izkušenj članic glede plačilne discipline in od finančnih ter ekonomskih razmer v posamezni državi),
- lokalni stroški ne smejo presegati zneska predujma.

Od teh splošnih pravil odstopajo glede **začetka kreditiranja** skupine od dva do šest. Za kapitalske dobrine iz druge skupine namreč velja, da začne izvoznik naročnika kreditirati v trenutku, ko slednji fizično prevzame blago (oziroma takrat, ko se takšno blago ponavadi prevzema). Pri kapitalski opremi šteje za začetek kreditiranja datum, ko je kupec zavezan fizično prevzeti opremo. V primeru gradbenih pogodb se šteje za začetek kreditiranja, ko je gradnja končana. Podobno pravilo velja za peto skupino, le da so tam ključnega pomena opravljeni predhodni testi. Pri šesti skupini pa je več možnosti – začetek kreditiranja je lahko določen za vsak del projekta posebej, lahko je vzet srednji datum med ločenimi začetki delov projekta, ali pa datum začetka kreditiranja, ki velja za celoten projekt, če ne gre za izvedbo celotnega projekta, temveč za njegov bistveni del.